

ÅTGÄRDSRAPPORT

Energideklaration

"Åtgärdsrapport Energideklaration" Utg 23 2016-02-22 (3.10)

Byggnadsuppgifter

Fastighetsbeteckning:
LÄRKAN 11

Byggnadens adress:

KYRKOGATAN 70
57178 FORSERUM

Besiktningsuppgifter

Datum:
2016-12-22

Utetemperatur:
4°C

Expert:
Kjell Johansson / Jönköping

Arbetsordernummer:
20089865

Sammanfattning

Anticimex har den 2016-12-22 utfört en energibesiktning av din byggnad. Med hjälp av protokollet från besiktningen har vi tagit fram en åtgärdsrapport. I rapporten redovisar vi byggnadens nuvarande energianvändning samt ger förslag på åtgärder som kan minska den. Rapporten inleds med en beskrivning av tjänsten, och följs sedan av en presentation av en del av de uppgifter som legat till grund för beräkningarna. Du kan även läsa om allmänna rekommendationer för att minska din energianvändning.

Din byggnad använder totalt 20 400 kWh för uppvärmning och varmvattenberedning. För att använda energin i din byggnad så effektivt som möjligt, rekommenderar vi att du genomför de åtgärder som vi ger förslag på i tabellen nedan. För att bevara eller förbättra inomhusmiljön är det även viktigt att du ser över ventilationen. Läs mer om detta i kapitlet Åtgärder för sund inomhusmiljö.

Efter registrering i Boverkets energideklarationsregister så har din byggnad fått följande värden:

Energiprestanda: 100 kWh/m², år
 Referensvärden: 132 - 162 kWh/m², år (statistiskt intervall)

Åtgärdsförslag	Energi- minskning per år i kWh	Investering i kr	Minskning av	
			Återbetalnings- tid i år (ca)	koldioxidutsläpp i ton/år
Sänkning av inomhustemperatur	740	0	-	0,07
Installation av luft-/luftvärmepump	7 100	21 000	3	0,71
Vattenbesparing	410	570	1	0,04

Energideklarationens omfattning

Lagen om energideklaration för byggnader

Lagen om energideklaration för byggnader (SFS 2006:985) trädde i kraft den 1 oktober 2006 och baseras på EG-direktivet om byggnaders energiprestanda. Syftet med lagen är att sänka energianvändningen i byggnader, som använder energi för att styra byggnadens inomhusklimat, på ett sätt som inte skadar byggnadens inomhusmiljö.

Uppvärmningen av byggnader står för cirka 40 procent av Sveriges totala energianvändning. Genom att minska vår energianvändning minskar vi behovet av importerad energi, samtidigt som utsläppen av koldioxid och andra klimatpåverkande växthusgaser minskar. I Sverige är målet att minska energianvändningen för bostäder och lokaler med 20 procent mellan 1995 och 2020.

Enligt lagkravet ska det för byggnader som säljs, exempelvis egenägda småhus, finnas en energideklaration vid försäljningstillfället. För hyreshus och bostadsrättshus som upplåts med nyttjanderätt ska det alltid finnas en giltig energideklaration, även om byggnaden inte ska säljas. En energideklaration är giltig i tio år.

Läs mer om Lagen om energideklaration för byggnader på www.boverket.se.

Registrering till Boverket

När vi har genomfört en energideklaration registrerar vi den i Boverkets register för energideklarationer. Det är Boverket (tillsynsmyndigheten för energideklarationer) som lagrar uppgifterna i energideklarationen, men även kommunala nämnder och energimyndigheten får använda sig av uppgifterna. De använder dem bland annat för att ta fram statistik samt följa upp och utvärdera energianvändningen och inomhusmiljön för landets byggnader.

Vi har bifogat en utskriven kopia av energideklarationen som finns i Boverkets register.

Energideklarationen hör till byggnaden och är inte personlig.

Energiprestanda

En byggnads energiprestanda baseras på den mängd energi, ofta benämnd köpt energi, som använts för värme och kyla, samt i vissa fall även fastighetsel, under en tolvårsperiod. Hushållsel, verksamhetsel eller gratisenergi, som exempelvis solenergi eller energi utvunnen ur marken med hjälp av en värmepump, ingår inte i energiprestandan. I samband med att energideklarationen rapporteras till Boverket bestäms byggnadens energiprestanda och referensvärden. Referensvärden talar om vad liknande byggnader har för energiprestanda.

För att förbättra byggnadens energiprestanda är det viktigt att inte bara energideklarera, utan även att genomföra de åtgärder som sänker byggnadens energianvändning.

Objektsbeskrivning och energianvändning

Nybyggnadsår:

1909

Tillbyggnad/renovering:

Tillbyggt år: 1993 (78 m²)

Renoverat år: 1993

Antal våningar:

2 våningsplan ovan mark samt 1 källar-/suterrängplan

Byggnadstyp:

Friliggande

Antal boende:

3 personer

Ytor:

A_{temp.}: 212 m²

Källare/suterräng: 29 m²

Värmekälla:

Luftburen el

Direktverkande el

Nuvarande energianvändning:

		Uppskattad kostnad
Energi till värme och kyla (fördelat):	20 400 kWh/år	26 600 kr/år
Varav energi till varmvattenberedning:	2 000 kWh/år	2 700 kr/år
Hushållsel (fördelat):	5 400 kWh/år	7 100 kr/år

Energipris:

El 1,30 kr/kWh

Ventilation:

Från- och tilluftsventilation

Radon:

Radonmätningar har inte genomförts i byggnaden.

Temperatur:

Bostad: 22,0°C

Utomhus vid besiktningstillfället: 4,0°C

Kallvattenanvändning:

Kallvattenanvändning: 224 m³/år

Pris för kallvatten (inkl. moms): 18,48 kr/m³

Uppvärmning av varmvatten: Separat el-beredare

ÅTGÄRDSRAPPORT - Energideklaration

Kommentarer till objekt och energianvändning:

Utvändigt förråd på 50 kvm är sparsamt uppvärmt och 25 kvm ingår i A-temp.

Åtgärder för att minska din energianvändning

För att kunna ge förslag på åtgärder som minskar energianvändningen krävs en besiktning. Vid besiktningen samlar en energiexpert in fakta och andra viktiga uppgifter om byggnaden. Med hjälp av dessa uppgifter går det att göra en bedömning av byggnadens energiprestanda, och vilka möjligheter som finns för att minska energianvändningen utan att försämra inomhusklimatet.

I energideklarationen (separat dokument) ska endast kostnadseffektiva (lönsamma) energiåtgärder föreslås. I lönsamhetsbedömningen av varje åtgärdsförslag har vi använt nuvärdesmetoden. Det innebär att åtgärdsförslaget anses vara lönsamt om investeringen är intjänad under åtgärdens avskrivningstid. Vid denna beräkning har vi tagit hänsyn till årlig ränta, inflation och energiprisutveckling.

I den här rapporten presenterar vi även åtgärdsförslag som inte bedöms vara lönsamma, men som ändå minskar energianvändningen. För varje åtgärdsförslag visas årlig minskad energianvändning, kostnadsminskning i kronor och minskat koldioxidutsläpp. Vi har också valt att redovisa återbetalningstiden för varje åtgärd. Återbetalningstiden avser inte "rak pay-off", utan tar hänsyn till årlig ränta, inflation samt energiprisutveckling.

Åtgärdsförslagen är beräknade som separata åtgärder, men de kan påverka varandra om flera av åtgärderna genomförs. Därför är det inte säkert att den totala minskningen av energianvändningen motsvarar summan av varje enskild åtgärds energiminskning.

De kostnader som anges för varje åtgärdsförslag är ungefärliga och inkluderar installations- och materialkostnad om inget annat anges. Investeringen kan eventuellt minskas ytterligare om det finns möjlighet till bidrag, vilket vi inte tagit hänsyn till i våra beräkningar. Information om bidragen hittar du på www.energimyndigheten.se och www.boverket.se. Du kan även kontakta Boverket på telefon 0455-35 30 00.

Boverket har valt att dela in energibesparande åtgärder i tre kategorier; byggnadstekniska, styr- och reglertekniska samt installationstekniska åtgärder. Utifrån dessa kategorier redovisar vi de åtgärder som är möjliga att göra i din byggnad. Byggnadstekniska åtgärder minskar värmeförlusterna genom byggnadens klimatskal och sänker behovet av tillförd värme. Styr- och reglertekniska åtgärder minskar övertemperaturer, som annars kan leda till högre energianvändning. Installationstekniska åtgärder är nödvändiga för att den energi som byggnaden använder ska produceras eller användas effektivt.

Sänkning av inomhustemperatur

Typ av åtgärd:	Styr- och regleringsteknisk åtgärd
Lönsam:	Ja
Sänkning från:	22,0°C
Sänkning till:	21,0°C
Minskad energianvändning:	740 kWh/år
Kostnadsminskning:	960 kr/år
Investering:	0 kr inkl. moms
Minskat utsläpp av koldioxid:	0,07 ton/år

Vid besiktningstillfället noterades att inomhustemperaturen under uppvärmningssäsongen normalt är 22,0°C i byggnaden. Vi föreslår att inomhustemperaturen sänks till 21°C, vilket ofta är tillräckligt.

Värmekälla

Komplettering med luft/luftvärmepump till befintlig värmekälla

Typ av åtgärd:	Installationsteknisk åtgärd
Lönsam:	Ja
Komplettering med:	Luft/luftvärmepump
Antal:	1 st
Minskad energianvändning:	7 100 kWh/år
Kostnadsminskning:	9 300 kr/år
Investering:	21 000 kr inkl. moms
Minskat utsläpp av koldioxid:	0,71 ton/år
Återbetalningstid:	2 år och 10 månader

Om du har ett direktverkande elvärmesystem rekommenderar vi att du överväger att ersätta det med ett vattenburet värmesystem. Byggnadens värmesystem blir då mer flexibelt och framtids-säkert eftersom värmekällan enklare kan bytas ut till en mer energieffektiv värmekälla eller en värmekälla som använder ett annat energislag.

Vattenbesparing

Typ av åtgärd:	Installationsteknisk åtgärd
Lönsam:	Ja
Byte till:	Produkter för vattenbesparing
Antal:	3 st perlatorer, 2 st duschmunstycken
Minskad energianvändning:	410 kWh/år
Kostnadsminskning:	930 kr/år
Investering:	570 kr inkl. moms
Minskad utsläpp av koldioxid:	0,04 ton/år
Återbetalningstid:	8 månader

Observera att ovanstående besparing i kronor även inkluderar besparing i form av minskad användning av kallvatten.

Allmänna rekommendationer

Energieffektiv belysning

I en genomsnittlig villa står belysningen för ca 20 procent av den totala hushållselen. Glödlampan, som varit ett självklart alternativ som ljuskälla, ska nu fasa ut. Utfasningen av glödlampan inleddes i september 2009 till fördel för mer energieffektiva alternativ. I september 2012 kommer alla typer av glödlampor att vara borta från handeln.

Anledningen till att glödlampan ska fasa ut är att det finns betydligt mer energieffektiva ljuskällor. Det är endast 5 procent av glödlampans använda energi som blir ljus, resten är förluster i form av värme. Med ny mer energieffektiv belysning får man samma ljus med mindre mängd tillförd energi.

Lågenergilampor och LED-lampor är exempel på energieffektiva ljuskällor som kan användas i befintliga armaturer. En glödlampa har en livslängd på ca 1 000 brinntimmar jämfört med lågenergilampans ca 10 000 brinntimmar och LED-lampans livslängd på upp till 40 000 brinntimmar.

Glödlampor som förekommer i ett hushåll har olika effekt (Watt). Man kan enkelt beräkna den minskade energianvändningen vid byte från glödlampor till energieffektiv belysning. Om hushållet exempelvis har 4 stycken 60 Watt glödlampor och 10 stycken 25 Watt glödlampor som byts ut till 4 stycken 11 Watt lågenergilampor och 10 stycken 5 Watt lågenergilampor. De är tända i ca 5 timmar per dygn året om. Då kan beräkningarna se ut enligt följande:

Minskad energianvändning = skillnad i effekt * antal lampor * tiden de är tända * dygn per år

60 Watt lampor: $(60 \text{ W} - 11 \text{ W}) * 4 \text{ st} * 5 \text{ tim/dygn} * 365 \text{ dygn/år} = 358 \text{ kWh}$

25 Watt lampor: $(25 \text{ W} - 5 \text{ W}) * 10 \text{ st} * 5 \text{ tim/dygn} * 365 \text{ dygn/år} = 365 \text{ kWh}$

Totalt minskas energianvändningen med ca 723 kWh per år. Med ett energipris på 1 kr per kWh så blir besparingen 723 kr per år, vilket innebär att lågenergilamporna betalar sig inom ett år.

Det finns andra sätt att minska energianvändningen än att byta ut ljuskällan. Ett sätt är att anpassa belysningen till behovet, och helt enkelt inte ha belysning på när den inte behövs. Det kan göras på olika sätt. Enklast är att ljuset aktivt släcks när ingen vistas i utrymmet, men det finns också automatiska styrningar som tänder ljuset enbart vid de tillfällen då belysning krävs. Exempel på sådan styrning är närvaro- eller dagsljusstyrning. Automatisk styrning kan ofta vara optimalt för utomhusbelysning.

Åtgärder för sund inomhusmiljö

Ventilation

När man vidtar åtgärder för att minska energianvändningen är det viktigt att även tänka på inomhusmiljön i byggnaden. En fungerande ventilation är en förutsättning för att uppnå en hälsosam inomhusmiljö, och ofta behöver ventilationen förbättras i samband med att energiåtgärder genomförs.

Vid besiktningen gjordes flödesmätningar i byggnadens frånluftsdon för att ge indikativa värden på luftflödet. Nedan visas resultatet av mätningarna. För de utrymmen där luftflödet inte kunde mätas så visas ett streck (-) som värde.

Plats:	Kök	Badrum	Toalett	Tvätt	Klädkammare	Övrigt
Flöde:	-	5,0 l/s	4,4 l/s	-	-	-

Rekommenderade frånluftflöden för toalett är 10 l/s. I kök gäller 10 l/s med möjlighet att öka flödet. I bad/dusch gäller liknande eller något högre flöden beroende på rumsstorlek, samt möjlighet att öppna fönster i utrymmet. Är bad-/duschutrymmet större än 5 m² ska grundflödet ökas med 1 l/s för varje kvadratmeter.

Ett fungerande ventilationssystem minskar risken för fuktrelaterade problem samt säkerställer en god inomhusmiljö. Den generella rekommendationen är att minst halva luftvolymen i bostaden byts ut under en timme.

För att ventilationen ska fungera i byggnaden är det viktigt att uteluftsventiler och frånluftskanaler är öppna och rengjorda.

Radon

Med god ventilation i bostaden mår du och ditt hus bra. En god ventilation för även ut eventuell radongas från byggnaden. För att uppfylla de krav och rekommendationer som gäller avseende rikt- och gränsvärden för radongas (200 Bq/m³), enligt Miljöbalken, Boverkets byggregler och socialstyrelsens allmänna råd, bör en radonmätning göras i byggnaden.

Läs mer på www.radonguiden.se, www.boverket.se eller kontakta Boverket på telefon 0455-35 30 00. För frågor om risker och mätmetoder, kontakta strålsäkerhetsmyndigheten, på www.ssm.se eller via telefon 08-799 40 00.

Beskrivning av ord i åtgärdsrapporten

A_{temp}

Den golvarea i temperaturreglerade utrymmen som är avsedd att värmas till mer än 10°C och som är begränsade av klimatskärmens insida. Anges i m².*

Byggnadens energianvändning

Den energi som vid normalt brukande under ett normalår behöver levereras till en byggnad (ofta benämnd köpt energi) för uppvärmning, komfortkyla, tappvarmvatten samt drift av byggnadens installationer (pumpar, fläktar eller dylikt) och övrig fastighetsel [kWh/år].*

Energiprestanda

För småhus är energiprestanda den energi som gått åt för värme och kyla dividerat med husets area exklusive area för varmgarage.

Referensvärden

I energideklarationen presenteras nybyggnadskravet gällande energiprestanda (referensvärde 1).

Hushållsel

Den el som används för hushållet (exempelvis hemelektronik, belysning, matlagning och matförvaring) och som inte används för att värma eller kyla byggnaden.

Gratisenergi

Den värmeenergi som byggnaden får från exempelvis solen, hushållsapparater och människor.

*källa: BFS 2007:4 BED 1 - Boverket

Med vänlig hälsning

Kjell Johansson